DEPARTAMENT DE MATEMÀTICA APLICADA (ETSINF)

ALG - Test Bloc 2 (Pràctiques P4 a P7)

1. Considera la matriu

$$A = \begin{bmatrix} -2 & 4 & 2 & 2 \\ 8 & -2 & 1 & 2 \\ -4 & 2 & 1 & 4 \\ -2 & 1 & 4 & 4 \end{bmatrix}$$

- $\mathbf{a}$)_(1p) Calcula amb Scilab la inversa, A^{-1} de dues maneres i verifica que trobes el mateix resultat.
- $\mathbf{b})_{(1p)}$ Resol l'equació matricial

$$A \cdot X \cdot A^t = A + B$$

on $B = A \cdot A^t$.

 $\mathbf{c})_{(1p)}$ A partir de la descomposició LU de A que Scilab te proporciona, resol el sistema $A\overrightarrow{x} = \overrightarrow{b}$ on $\overrightarrow{b} = (-1, 2, 0, 3)$ i verifica que el resultat que trobes és correcte.

```
a)
->A=[-2 4 2 2;8 -2 1 2;-4 2 1 4;-2 1 4 4]
A =
- 2. 4. 2. 2.
8. - 2. 1. 2.
- 4. 2. 1. 4.
- 2. 1. 4. 4.
->rank(A)
ans =
4.
->inv(A)
ans =
0.0913978 \ 0.1129032 - 0.0376344 - 0.0645161
0.3118280 \ 0.0322581 - 0.0107527 - 0.1612903
0.0430108 - 0.0645161 - 0.3118280 \ 0.3225806
- 0.0752688 0.1129032 0.2956989 - 0.0645161
->rref([A,eye(4,4)])
1. 0. 0. 0. 0.0913978 0.1129032 - 0.0376344 - 0.0645161
0. \ 1. \ 0. \ 0. \ 0.3118280 \ 0.0322581 - 0.0107527 - 0.1612903
0. \ 0. \ 1. \ 0. \ 0.0430108 - 0.0645161 - 0.3118280 \ 0.3225806
0.\ 0.\ 0.\ 1.\ -0.0752688\ 0.1129032\ 0.2956989\ -0.0645161
->inversA=ans(:,5:8)
inversA =
0.0913978 \ 0.1129032 - 0.0376344 - 0.0645161
0.3118280 \ 0.0322581 - 0.0107527 - 0.1612903
0.0430108 - 0.0645161 - 0.3118280 \ 0.3225806
- 0.0752688 0.1129032 0.2956989 - 0.0645161
```

b) Com A és invertible, multiplicant a l'esquerra per A^{-1} i a la dreta per $(A^{-1})^t$, l'equació equival a

$$X = \left(A^{-1}\right)^t + I$$

```
i, en Scilab,
    X=inv(A)'+eye(4,4)
    X =
    1.0913978\ 0.3118280\ 0.0430108 - 0.0752688
    0.1129032\ 1.0322581\ \hbox{--}\ 0.0645161\ 0.1129032
    \hbox{-}\ 0.0376344 \hbox{-}\ 0.0107527 \ 0.6881720 \ 0.2956989
    \hbox{-}\ 0.0645161\ \hbox{-}\ 0.1612903\ 0.3225806\ 0.9354839
    Podem comprovar el resultat:
    ->B=A*A'
    B =
    28. - 18. 26. 24.
    - 18. 73. - 27. - 6.
    26. - 27. 37. 30.
    24. - 6. 30. 37.
    ->clean(A*X*A'-A-B)
    ans =
    0. 0. 0. 0.
    0. 0. 0. 0.
    0. 0. 0. 0.
    0. 0. 0. 0.
    \mathbf{c})
    Si A = LU, el sistema Ax = b serà equivalent a
                                                       L(Ux) = b
i si anomenem Ux = y resoldrem amb Scilab
                                                         Ly = b
i, a continuació,
                                                        Ux = y
obtenint la solució demanada:
    ->[L U]=lu(A)
    U =
    8. - 2. 1. 2.
    0. \ 3.5 \ 2.25 \ 2.5
    0. \ 0. \ 3.9285714 \ 4.1428571
    0.\  \, 0.\  \, 0.\  \, 3.3818182
    \mathbf{L} =
    - 0.25 1. 0. 0.
    1. 0. 0. 0.
    - 0.5 0.2857143 0.2181818 1.
    \hbox{-}\ 0.25\ 0.1428571\ 1.\ 0.
    ->b=[-1;2;0;3]
    b =
    - 1.
    2.
    0.
    3.
```

```
->y=L\backslash b
y =
2.
- 0.5
3.5714286
0.3636364
->x=U\setminus y
- 0.0591398
- 0.7311828
0.7956989
0.1075269
Comprovació:
->clean(A*x-b)
ans =
0.
0.
0.
0.
```

2. a)_(1p) Calcula la projecció ortogonal de $\overrightarrow{x} = (1, -1, 2)$ sobre la recta w = <(1, 2, -1)>.

 $\mathbf{b})_{(1p)}$ Converteix el conjunt de vectors

$$\overrightarrow{u} = (-3, -2, 1, 0), \quad \overrightarrow{v} = (0, 0, 0, -1), \quad \overrightarrow{w} = (-1, 3, 3, 0)$$

en un sistema ortonormal.i troba un vector unitari de la forma $\overrightarrow{x} = (a, b, c, 0)$, ortogonal als tres anteriors.

 $\mathbf{c)}_{(1p)} \text{ Calcula la projección ortogonal de } \overrightarrow{x} = (1,-1,2) \text{ sobre el subespai } W = <(1,2,-1),(1,1,-2) > 0$

 $\mathbf{d}$)_(1p) Troba el subespai ortogonal, $W^{\perp}$, del subespai de $\mathbf{c}$) i verifica (de dues maneres) que la projecció calculada, $Proj_W(\overrightarrow{x})$, es troba efectivament en W.

```
a)
El vector unitari, q, en la direcció del generador de la recta serà
->w=[1;2;-1];
->q=w/norm(w)
q =
0.4082483
0.8164966
- 0.4082483
i tenint en compte la fórmula de la projecció sobre una recta,
x=[1;-1;2];
\rightarrowproj x=(q^*x)*q
proj x =
- 0.5
- 1.
0.5
Comprovació:
>clean((x-proj x)'*q)
ans =
0.
```

```
b)
A la vista dels resultats:
u=[-3;-2;1;0];
->v=[0;0;0;-1];
->w=[-1;3;3;0];
->u'*v
ans =
->u'*w
ans =
0.
->v'*w
ans =
0,
el sistema es ortogonal i, a més a més, v és unitari, així que farem unitaris u i w dividint per les seues
->u=u/norm(u)
u =
- 0.8017837
- 0.5345225
0.2672612
->w=w/norm(w)
-0.2294157
0.6882472
0.6882472
Ara plantejarem el sistema que fa que el nou vector, x siga ortogonal als tres anteriors (en la forma
```

inicial, més senzilla):

$$-3a - 2b + c = 0$$
$$-a + 3b + 3c = 0$$

Resoldrem amb Scilab i cercarem una solució no nul.la:

```
>A=[-3 -2 1;-1 3 3]
A =
- 3. - 2. 1.
- 1. 3. 3.
->b=[0;0]
b =
0.
0.
>rref([A b])
ans =
1. 0. - 0.8181818 0.
0. \ 1. \ 0.7272727 \ 0.
i d'ací,
->x=[ans(:,3);-1;0]
x =
- 0.8181818
0.7272727
- 1.
0.
```

```
x =
   - 0.5518254
   0.4905115
   - 0.6744533
   i ja tenim x unitari.i, com pots comprovar explícitament, ortogonal a u, v i a w.
   c)
   Farem servir les fórmules per a la projecció sobre un subespai. Ara la matriu M(S) serà la formada pels
vectors (columna) generadors de W.
   En Scilab,
   ->u=[1;2;-1];
   ->v=[1;1;-2];
   ->M=[u v]
   M =
   1. 1.
   2. 1.
   - 1. - 2.
   ->x=[1;-1;2]
   x =
   1.
   - 1.
   2.
   ->proj_x=M*inv(M'*M)*M'*x
   proj x =
   - 0.6363636
   - 0.4545455
   1.4545455
   L'apartat següent ens servirà de comprovació.
   Una forma de verificar que la projecció es troba en W és veure que el rang de la matriu de W ampliada
amb proj x és dos:
   ->A=[M \text{ proj}_x]
   A =
   1. 1. - 0.6363636
   2. 1. - 0.4545455
   - 1. - 2. 1.4545455
   ->rank(A)
   ans =
   2.
   Una forma alternativa és obtenir W^{\perp} (de matriu el nucli de M(s)^t) i veure que proj x és ortogonal a
aquest espai:
   ->ort W=kernel(M')
   ort \overline{W} =
   0.9\overline{045340}
   - 0.3015113
   0.3015113
   ->clean(proj_x'*ort_W)
   ans =
   0.
```

->x=x/norm(x)

3. a) $_{(1.5p)}$ Troba amb Scilab la solució per mínims quadrats per al sistema Ax = b, construint les equacions normals i calculant l'error d'aproximació, on

$$A = \begin{bmatrix} 6 & -4 & 4 \\ 8 & -6 & 4 \\ 7 & -6 & 2 \\ -3 & 2 & -2 \\ 4 & -4 & 2 \end{bmatrix} \qquad i \qquad b = \begin{bmatrix} -2 \\ 0 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix}$$

b)_(1.5p) Troba l'equació $y = \alpha + \beta x$ de la recta de mínims quadrats per als punts

$$P_1 = (1, -1), \quad P_2 = (3, 0), \quad P_3 = (6, 0), \quad P_4 = (-1, 4)$$

i calcula l'error residual.

- a) Construirem, en primer lloc, les equacions normals:
- [6 -4 4;8 -6 4;7 -6 2;-3 2 -2; 4 -4 2]
- A =
- 6. 4. 4.
- 8. 6. 4.
- 7. 6. 2.
- 3. 2. 2.
- 4. 4. 2.
- ->b=[-2;0;1;1;2]
- b =
- 2.
- 0.
- 1.
- 1. 2.
- ->AM=A'*A
- AM =
- 174. 136. 84.
- 136. 108. 64.
- 84. 64. 44.
- ->bM=A'*b
- bM =
- 0.
- 4.
- 4.

I ara resoldrem el sistema per a trobar el vector solució per mínims quadrats:

- $->xM=AM\backslash bM$
- xM =
- 1.7647059
- 2.2941176
- 0.0588235

Finalment, l'error residual serà:

- ->norm(A*xM-b)
- ans =
- 0.7669650

```
b)
A partir de les dades construirem la matriu de disseny:
->X=[1 1;1 3;1 6; 1 -1]
X =
1. 1.
1. 3.
1. 6.
1. - 1.
i el vector observació
->y=[-1;0;0;4]
y =
- 1.
0.
0.
4.
i resoldrem per mínims quadrats:
\text{->}XM{=}X^{,*}X
XM =
4. 9.
9. 47.
->yM=X'*y
yM =
3.
- 5.
-{>}\mathrm{solM}{=}\mathrm{XM}\backslash\mathrm{yM}
\mathrm{solM} =
1.7383178
- 0.4392523
Finalment, el vector error residual vindrà donat per:
>y-X*solM
ans =
- 2.2990654
- 0.4205607
0.8971963
1.822429
de norma,
->norm(ans)
ans =
3.0965763
```